

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **Mgr. T. K.**, bytem K. 758/2b, O., zastoupeného Mgr. Danielem Procházkou, advokátem se sídlem v Olomouci, Božetěchova 9, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2013, č. j. KUOK 51784/2013, sp. zn. KÚOK/29630/2013-ODSH-SD/7228, ve věci přestupku,**

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkumu rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 23. 1. 2013, čj. SMOL/014917/2013/OARMV/PD/Ost. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., kterého se žalobce dopustil tím, že dne

26. 8. 2012 v 9:40 hodin na silnici R35 na 270. km ve směru jízdy Olomouc – Ostrava řídil motorové vozidlo Opel Zafira, registrační značky 4M0 9899, ačkoliv nebyl držitelem příslušného řidičského oprávnění, které pozbyl dne 4. 6. 2010 nabytím právní moci rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 9. 3. 2010, čj. SMOL/AŘMV/2/2705/2009/Hub, s přerušením vykonatelnosti rozhodnutí od 9. 7. 2010 do 26. 10. 2011. Tímto jednáním žalobce porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., za to mu byla uložena pokuta 25.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že v odvolání brojil proti interpretaci § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. Výklad správního orgánu, dle kterého nastávají účinky vrácení řidičského oprávnění ke dni rozhodnutí o jeho vrácení a nikoli ke dni výkonu sankce, je nesprávný, ústavně nekonformní, jde o analogii v neprospěch žalobce a represivní účinky výkonu sankce trvají neurčitou dlouhou dobu poté, co již uplynula doba výkonu sankce, aniž by existovalo sankční rozhodnutí. Žalobce je pak potrestán dvakrát za též jednání, neboť zákaz činnosti je formálně prodlužován a důsledky sankce trvají až do doby rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění (dále i „ŘO“), nutně vždy déle, než stanoví rozhodnutí o uložení sankce. Správní orgán neprokázal naplnění subjektivní stránky, pouze opsal legální definici, aniž by ji aplikoval na jednání žalobce. Žalobce se nemohl dopustit přestupku, protože byl s ohledem na deklaratorní povahu rozhodnutí o vrácení ŘO držitelem ŘO, nadto mu nebylo prokázáno zavinění. S námitkou deklaratorní povahy rozhodnutí o vrácení ŘO se žalovaný nevypořádal, resp. jeho vyjádření na str. 4 napadeného rozhodnutí je nepřezkoumatelné a neobsahuje dostatek odůvodnění. K výkladu § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. se žalovaný nevyjádřil nijak. Žalovaný uvedl, že žalobce neodevzdal řidičský průkaz, což označuje jako opakované jednání, mající znaky přestupku. Takový pojem právní řád nezná, podle § 125c zákona č. 361/2000 Sb. neodevzdání řidičského průkazu přestupkem není. Žalovaný tak užívá svévolná právní hodnocení, což jen potvrzuje nedostatek důvodů napadeného rozhodnutí. Žalovaný uvádí, že odvolatel spoléhal, že *takové jednání nebude sankcionováno ze strany orgánů veřejné moci*. Toto tvrzení je fabulací žalovaného, nemá oporu v provedeném dokazování (je v rozporu se spisy) a současně zakládá vnitřní rozpornost napadeného rozhodnutí. Tím spíše, když se žalovaný ztotožnil se zjištěním skutkového stavu správním orgánem I. stupně a konstatuje, že žalobci *nikdo neoznámil, že se změnil výkon rozhodnutí a že má odevzdat řidičský průkaz, což mu nebylo zřejmé ani z rozsudku soudu, že by přišel o své řidičské oprávnění* a dále, že *nevěděl tedy, od kdy má odevzdat ŘP*. Správní orgán přitom zjistil nevědomou nedbalost. Žalovaný zřejmě zastává názor, že rozhodnutí o vrácení ŘO má konstitutivní povahu s účinky *ex tunc*. Takový závěr považuje žalobce za mylný, nezákonný a ústavně nekonformní. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, čl. 6 Úmluvy a zásadu *nulla poena sine lege* (sp. zn. 6 A 173/2002) žalovaný rozhodl přímo v rozporu s touto zásadou, prodloužené trestání nemá žádný právní podklad, je to v rozporu se zásadou *ne bis in idem*. Takový stav vede k právní nejistotě, neboť přes deklarované stanovení délky zákazu činnosti je tato doba fakticky prodlužována, což je ve správním trestání nepřijatelné a v rozporu se zásadou *nulla poena sine lege certa*. I kdyby si požádal žalobce o vrácení řidičského oprávnění okamžitě po skončení sankce zákazu řízení, byl by trest prodlužován

nezákonně do rozhodnutí správního orgánu, což nelze akceptovat. Žádný právní předpis nestanoví přesnou lhůtu, od které má správní orgán rozhodnout o vrácení ŘO. Správní orgán je pouze vázán „neurčitou“ lhůtou podle § 71 s. ř. NSS v rozsudku sp. zn. 6 As 18/2005 vyslovil, že ten, komu je ukládána sankce, nesmí mít žádnou pochybnost o tom, na základě jakých pravidel je mu tato sankce ukládána. I podle komentáře (Jemelka, L., Vetešník, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*, Praha, C. H. Beck, 2011, s. 79) lze sankci uložit jen na dobu stanovenou v zákoně a výkon této sankce končí uplynutím této doby. Výklad správního orgánu je v rozporu s čl. 39 LZPS. Žalobce odkázal na další judikaturu a literaturu. Ústavně konformní výklad umožňuje vyložit § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. tak, že u rozhodnutí o vrácení ŘP jde o rozhodnutí deklaratorní s účinky *ex tunc*. Žalobce nemohl spáchat přestupek dle napadeného rozhodnutí, protože dne 26. 8. 2012 trest zákazu řízení již vykonal (ke dni 23. 3. 2012) a rozhodnutí ze dne 18. 10. 2012 mohlo tuto skutečnost již jen deklarovat, nikoli nově konstituovat, s účinky *ex tunc*. Žalovaný nesprávně aplikoval právní předpis. Žalovaný odkázal na rozhodnutí NSS č. 7 As 137/2011 – 52. V něm se však k ústavní konformitě soud nevyjádřil, pouze přiznává, že takový postup by vedl k faktickému prodloužení doby, po kterou řidič nemůže řídit motorové vozidlo, minimálně o dobu procedury vrácení. Toto minimalistické konstatování je však v rozporu s výše uvedenou judikaturou NSS, která stanoví mantinely pro ukládání a výkon sankce zákazu činnosti ve všech případech bez výjimky. Efektivní dozor dle rozsudku NSS nemůže ospravedlnit neústavní uložení trestu. Dozorové povinnosti nelze přenášet na žalobce, tím spíše, nepovažuje-li zjevně zákonodárce odevzdání ŘP za vynutitelnou povinnost (na rozdíl od jiných). Správní orgány navíc o povinnosti vrátit ŘP nepoučují a odejmutí ŘP vůbec nezabezpečují. Interpretace žalovaného nemůže uspět ani v testu proporcionality. Rozsudek NSS, na který žalovaný odkazuje, je nepřiléhavý, týká se odevzdání ŘP, nikoli povahy rozhodnutí o vrácení ŘO. Žalovaný tak rozhodl formálně, bez bližšího zkoumání problematiky a nepokusil se vypořádat se s námitkami žalobce. Dále nebyla dle žalobce naplněna a prokázána subjektivní stránka přestupku, v kontextu nesystematického výkladu měl hodnotit naplnění objektivních a subjektivních kritérií subjektivní stránky. Zavinění dovozuje žalovaný z toho, že žalobce využíval opravné prostředky od chvíle, kdy obdržel podkladové rozhodnutí, za klíčové pak označil, že si žalobce požádal o odklad jiného rozhodnutí. Z práva podat opravný prostředek či jeho podání anebo podání žádosti o odklad výkonu rozhodnutí nelze dovozovat povědomí o povinnosti žádat o vrácení ŘO. Takové odůvodnění žalovaného lze považovat za odpírání spravedlnosti, když žalovaný dává žalobci paradoxně k tíži to, že využil v jiném řízení ústavou garantovaných opravných prostředků. Správní orgán I. stupně tak absurdně dovozoval zavinění z toho, že žalobce byl v řízení právně zastoupen. Žádné tyto skutečnosti nemají vztah k zavinění žalobce. Rozhodnutí založené na těchto důvodech je nezákonné. Žalovaný zmateně uvádí, že *žalobce měl a mohl vědět, že po nabytí právní moci rozsudku...*, a označuje to jako vědomou nedbalost, byť vysloveně kvalifikuje nevědomost nedbalou. Tím, že správní orgány pečlivě a řádně nepoučily žalobce v části poučení, nemůže být kladeno k jeho tíži. Žalovaný předstírá (na str. 4), že žalobce byl *zjevně poučen*, ač se tak ve skutečnosti vůbec nestalo. Poučení v rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 9. 3. 2010 nelze považovat za řádné poučení, tím spíše, není-li přestupce poučen o následcích ani o skutečnosti, že k navrácení ŘO nepostačuje samotné vykonání sankce. Skutečnost, že žalobci

nebyl odejmut řidičský průkaz a že skutku se měl dopustit více než pět měsíců po vykonání sankce zákazu činnosti, vylučuje subjektivní stránku. Sám žalovaný přiznává pochybení správních orgánů, když uvádí, že policie měla doklad odejmout, přičemž sám žalovaný má za prokázané, že to byla právě držba řidičského průkazu, na základě níž se žalobce domníval, že více než pět měsíců po definitivním vykonání sankce již řídit může.

[3] Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se žalobce mylně domnívá, že zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel je podmíněn odebráním řidičského průkazu a poukázal na to, že neodevzdání řidičského průkazu se samotným odebráním řidičského oprávnění nesouvisí. Ve výrokové části rozhodnutí ve věci se povinnost odevzdat řidičský průkaz obviněnému neukládala, pouze v části odůvodnění byl žalobce upozorněn správním orgánem I. stupně na povinnost odevzdat řidičský průkaz. Pokud byl žalobci uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, pozbyl řidičské oprávněním dnem nabytí právní moci rozhodnutí (§ 94a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb.), kterým mu byl zákaz činnosti uložen a nekončí automaticky dnem uplynutí doby zákazu, ale až vrácením řidičského oprávnění na základě žádosti o vrácení řidičského oprávnění (§ 100 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb.). Námitky žalobce tak nemají oporu ve spisovém materiálu a nejsou dány důvody ke zrušení napadeného rozhodnutí.

[4] V replice žalobce uvedl, že žalovaný rekapituluje stav věci a ani ve vyjádření se nevypořádává s námitkami žalobce, na souvislost odevzdání ŘP a odebrání ŘO vůbec žalobce nepoukazoval. Žalobcem je neodebrání ŘP uváděna jako jedna ze skutečností vylučující zavinění. Ani tvrzení, že automaticky uplynutím doby sankce nezískává žalobce ŘO, nepodkládá žalovaný opět žádnými argumenty a nevypořádává se s námitkami žalobce o výkladu předmětného ustanovení, prodlužování doby zákazu činnosti, porušením zásad správního trestání a ukládání trestu nad rámec zákona.

[5] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 5. 6. 2013, s přihlédnutím k době spáchání přestupku, jak je rozvedeno dále v textu rozsudku.

[6] Ze správního spisu soud ve vztahu k souzené věci zjistil z oznámení přestupku, že byl spáchán tak, jak byl popsán v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku. Do ručně psaného oznámení žalobce uvedl, že dle rozhodnutí ze dne 9. 7. 2010 byl přesvědčen, že do doby rozhodnutí jiným orgánem (soudem) není zbaven řidičského oprávnění, jiné rozhodnutí magistrátu neobdržel.

[7] Podle rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 9. 7. 2010 byl odložen výkon rozhodnutí téhož správního úřadu ze dne 9. 3. 2010, které nabylo právní moci 4. 6. 2010 a kterým byl mj. uložen žalobci zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců.

[8] Podle potvrzení Policie ČR ze dne 26. 8. 2012 byl žalobci zadržen řidičský průkaz při zjištění alkoholu v dechu. Toto zadržení bylo Magistrátu města Olomouce oznámeno Policií ČR dne 27. 8. 2012 s tím, že tomuto úřadu byly oznámeny přestupky vč. zjištění absence řidičského oprávnění.

[9] Rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 9. 3. 2010 nabylo právní moci 4. 6. 2010. Na straně 5 tohoto rozhodnutí byl žalobce výslovně poučen citací podle § 94a odst. 1 a 2 zákona č. 361/2000 Sb. o tom, kdy pozbývá řidičské oprávnění a že je povinen odevzdat řidičský průkaz do pěti pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle odst. 1 a komu jej má odevzdat s dalším poučením, že *po uplynutí poloviny výkonu sankce lze od zbytku trestu upustit a pachatel přestupku (v tomto případě po uplynutí 3 měsíců) může prokázat, že její další výkon není potřebný a že po výkonu sankce zákazu činnosti příslušný obecná úřad rozhodne o vrácení řidičského oprávnění na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění.*

[10] Podle § 83 odst. 1 zákona o přestupcích z důvodu podání žaloby byla vykonatelnost správního rozhodnutí odložena podle výroku tohoto rozhodnutí do doby pravomocného rozhodnutí soudu o přezkoumání rozhodnutí žalovaného, což bylo do 26. 10. 2011, kdy nabyl právní moci rozsudek zdejšího soudu čj. 76 A 1/2010 - 16. Kasační stížnost byla zamítnuta 20. 4. 2012.

[11] Při projednání přestupku žalobce uvedl, že rozhodnutí o odkladu výkonu rozhodnutí nikdo nezměnil a nikdo žalobci neoznámil, že se změnil výkon rozhodnutí a že má odevzdat řidičský průkaz, až policie, které mu oznámila, že řidičský průkaz nemá mít. Spáchání přestupku žalobce k dotazu správního orgánu I. stupně přiznal, uvedl však, že si toho nebyl vědom, z rozsudku mu nebylo zřejmé, že se mění okolnost, že by přišel o řidičské oprávnění. Tím, že podal kasační stížnost, si myslel, že dál trvá odklad výkonu rozhodnutí, právní zástupce žalobce na to neupozornil, po zamítnutí kasační stížnosti žalobce poslal dopis prezidentovi, ale ten stáhl, protože by to bylo zbytečné. Závěrem žalobce uvedl, že žádný člověk nezná všechny právní předpisy.

[12] Podle rozhodnutí ze dne 23. 1. 2013 si měl žalobce v souladu s § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. požádat o vrácení řidičského oprávnění po uplynutí sankce zákazu řízení, tj. po 23. 3. 2012, což však neučinil. Skutkový stav byl zjištěn z výpisu z karty žalobce jako řidiče, rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 9. 3. 2010 a rozhodnutí žalovaného o odvolání, která nabyly právní moci 4. 6. 2010, rozhodnutí o odkladu vykonatelnosti ze dne 9. 7. 2010, nabytí právní moci rozsudku o zamítnutí žaloby dne 26. 10. 2011 z evidence Infosoud. Zákaz činnosti skončil tak žalobci 23. 3. 2012. Ani následně podaná kasační stížnost na věci nic nezměnila. Protože si žalobce nepožádal o vrácení řidičského oprávnění, měl nadále platnou jeho blokaci. Že i přesto žalobce řídil vozidlo, je zřejmé z oznámení dálničního oddělení Policie ČR, což žalobce potvrdil, i když nebyl držitelem řidičského oprávnění nevědomě. Šlo o nedbalou nevědomost, žalobce měl své povinnosti znát, příp. ho

měl poučit jeho právní zástupce, který mu pomáhal s opravnými prostředky. Neznalost předpisů žalobce neomlouvá.

[13] K odvolacím námitkám, obdobným s žalobními, žalovaný potvrdil postup správního orgánu I. stupně a skutkové i právní závěry, s výjimkou otázky zavinění. Žalobce byl po 23. 3. 2012 oprávněn (nikoli nucen) si požádat o vrácení řidičského oprávnění, což neučinil. To není samo o sobě porušením zákona, nebýt souběhu jednání žalobce, který v rozporu s § 94 odst. 2 zákona o silničním provozu neodevzdal svůj řidičský průkaz správním orgánům ani v době bezprostředně po 4. 6. 2010 (až do 9. 7. 2010 kdy mu byla odložena vykonatelnost rozhodnutí), ani v době po 26. 10. 2011, kdy nabyl právní moci rozsudek zdejšího soudu o zamítnutí žaloby. Tímto opakovaným jednáním, majícím znaky přestupku, žalobce z vlastního přičinění a nikoli z nevědomosti, kdy v jeho jednání lze dovodit znaky vědomé nedbalosti, kdy se žalobce spoléhal, že takové jednání nebude sankcionováno ze strany orgánů veřejné moci, situace vyústila do konečně zjištěného stavu, tj. žalobce si byl vědom toho, že před správními soudy obou instancí neuspěl, mohl a měl vědět, že platí v plném rozsahu rozhodnutí předchozí, tj. podkladové rozhodnutí a rozhodnutí o odvolání, kdy byl zjevně poučen o povinnosti vrátit řidičský průkaz a o skutečnosti, že o vrácení řidičského oprávnění bude po výkonu sankce rozhodovat příslušný úřad obce s rozšířenou působností. Logicky žalobce mohl vědět právě z tohoto kontextu, o němž nemá žalovaný pochyb, že s ním byl seznámen, že o vrácení řidičského oprávnění se bude teprve rozhodovat a žalobce jej nenabude automaticky, jak argumentuje ve svém odvolání. Odkazovaná literatura a judikáty hovoří o ukončení výkonu sankce zákazu činnosti uplynutím stanovené doby, jedná se o řešení jiné otázky, než je předmětem tohoto řízení, neboť skutková podstata přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu je vázána na jednání, spočívající v řízení vozidla v době, kdy řidič není držitelem příslušné skupiny řidičských oprávnění, nikoliv na řízení vozidla v době, kdy řidič spadá do přesně vymezené doby zákazu činnosti, což je zpravidla posuzováno jako přečin podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. z. K závěru, že žalobce si měl být vědom řízení bez řidičského oprávnění, dospěl žalovaný především proto, že si sám požádal o odklad vykonatelnosti rozhodnutí z důvodu podání žaloby, tj. učinil úkon nad rámec podaných mimořádných opravných prostředků. Ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 9. 7. 2010 o odkladu vykonatelnosti rozhodnutí byl žalobce přímo poučen, že správním orgánem je odkládán výkon podkladového rozhodnutí právě do doby pravomocného rozhodnutí soudu o rozhodnutí žalovaného o odvolání. Toto rozhodnutí nabylo právní moci okamžikem, kdy jej žalobce 9. 7. 2010 osobně převzal a vzdal se práva na odvolání. Námitka žalobce, že se správní orgán nezabýval zaviněním a dovodil pouze nedbalostní jednání, je důvodná jen zčásti, kdy správní orgán zcela nepřiléhavě dovodil, že ke spáchání skutku došlo žalobcem vlivem nevědomé nedbalosti. Tuto argumentaci žalovaný odmítl s tím, že hodnotil jednání žalobce jako minimálně vědomou nedbalost, tj. že mohl a měl vědět, že po nabytí právní moci rozsudku krajského soudu v podané správní žalobě, plyne dále výkon sankce zákazu činnosti, žalobce si tedy měl dále klást otázku, jak by měl postupovat poté, co doba zákazu činnosti uplyne, aby své oprávnění k řízení motorových vozidel opět získal. Žalovaný odkázal na rozsudek NSS čj. 7 As 137/2011 – 56 a citoval z něj, odkázal na to, že z materiálního hlediska

nebyla nebezpečnost snížena na tolik, aby nešlo o přestupek. Ostatně, žalobce v průběhu správního řízení nenamítal, že by o zákazu činnosti nevěděl, tj. že by se rozhodnutí obou orgánů nedostala do jeho dispozice, se všemi skutečnostmi týkajícími se zákazu byl obeznámen, ať osobně nebo od právního zástupce. Potrestání bylo mírné, sankci však žalovaný zvýšit nemohl. Policie ČR měla řidičský průkaz nikoli zadržet, ale odejmout.

[14] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[15] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nedošlo, protože přestupek se stal 26. 8. 2012 a napadené rozhodnutí nabylo právní moci 20. 6. 2013.

[16] Dále soud konstatuje, že skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku, a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto posuzoval souzenou věc podle hmotně-právní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.

[17] Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném ke dni spáchání přestupku i ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81.*

[18] Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb. *řídít motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81.*

[19] Podle § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. *po výkonu trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo po upuštění nebo podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel podle zvláštních právních předpisů rozhodne o vrácení řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a.*

[20] Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku, *přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.*

[21] Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí neshledal soud důvodnou. K otázce nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí z hlediska nesrozumitelnosti či nedostatku důvodů rozhodnutí se vyjádřil Nejvyšší správní soud, např. ve svém rozsudku ze dne 4. 12. 2003, sp. zn. 2 Ads 58/2003, takto: *Za nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je*

*vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny. Tyto závěry lze obdobně aplikovat na správní rozhodnutí. V souzené věci soud konstatuje dílčí nedostatky v odůvodnění, které však na jeho zákonnost nemají vliv. Soud dává zapravdu žalobci v tom, že se žalovaný nevypořádal s odvolací námitkou deklaratorní povahy rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění, účinky *ex tunc* a výkladem § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb.*

[22] K námitce nesprávné interpretace § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. soud konstatuje, že tato námitka není důvodná. Jak plyne z textu citovaného ustanovení, osoba, která pozbyla řidičské oprávnění, jej nenabývá po vykonání sankce zákazu činnosti automaticky, ale zákonodárce zvolil cestu vrácení rozhodnutím správního úřadu. Zákon rovněž v § 102 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb. rozlišuje dvě situace – kdy žadateli o vrácení řidičského oprávnění uplynul více než a rok a ty, kterým neuplynul. Podle toho pak stanoví podmínky vrácení řidičského oprávnění (v prvním případě o prokázání zdravotní a odborné způsobilosti). Soud se neztotožňuje s žalobcem v tom, že lhůta pro vydání takového rozhodnutí je neurčitá. Podle § 71 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, správní orgán je povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu. Neurčitý právní pojem *bez zbytečného odkladu* je standardně vykládán tak, že znamená *ihned*, bez jakýchkoli průtahů. V § 71 správního řádu jsou stanoveny podmínky pro další situace a v případě nedodržení lhůt je žadatel oprávněn využít právní prostředky na ochranu proti nečinnosti jak ve správním, tak v soudním řízení, včetně následných, souvisejících prostředků nápravy. Shodný názor na absenci *automatismu* vrácení řidičského oprávnění a průkazu výklad vyslovil Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku ze dne 19. 4. 2012, čj. 7 As 137/2011 – 52, na který zdejší soud pro stručnost odkazuje. Cílem právní úpravy slovy tohoto rozsudku je efektivní dozor nad výkonem zákazu činnosti.

[23] V souzené věci žalobce neuvedl žádný relevantní důvod (zejména s ohledem na již uvedené), který by mu bránil v tom, aby si požádal o vrácení řidičského průkazu bezprostředně poté, co tuto sankci vykonal. Nutno zdůraznit, že v rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 9. 3. 2010 byl žalobce výslovně poučen o tom, že a kdy pozbývá řidičské oprávnění, že a kdy a komu je povinen odevzdat řidičský průkaz a jaké jsou všechny zákonné podmínky pro jeho vrácení. Proto nemůže obstát námitka žalobce, že o tomto nebyl dostatečně poučen. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno, nadto proti němu podal odvolání a žalobu a poté i žádost o odklad vykonatelnosti rozhodnutí, proto se nemůže dovolávat toho, že by

o něm vůbec nevěděl a nedostalo se objektivně do jeho dispoziční sféry. Z těchto skutečností žalovaný správně vyvodil i subjektivní stránku přestupku ve formě vědomé nedbalosti s ohledem na (právníkové) vzdělání žalobce a na to, že mu bylo účinně doručeno předmětné správní rozhodnutí vyslovující zákaz činnosti a všechna potřebná poučení. Zdejšímu soudu je z jeho činnosti známo, že ne všechny správní úřady v ČR takové poučení ve svých rozhodnutích podávají.

[24] Žalobce nemohl nabýt z postupů správních úřadů, příp. soudů, legitimního očekávání, že má ke dni spáchání projednávaného přestupku řidičské oprávnění. Vrácení řidičského oprávnění je výsledkem samostatného řízení, ve kterém se zkoumá způsobnost řidiče k tomu, aby byl jeho držitelem.

[25] Při zjišťování zavinění se vychází z možné, nikoli reálné možnosti, zda pachatel vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že porušuje zákonem stanovenou povinnost. Zkoumá se možnost předvídat způsobení poruchy a ohrožení zájmu chráněného zákonem. V daném případě bylo již řečeno, že žalobce se svým (právníckým – jak uvedl při jednání soudu ve věci sp. zn. 76 A 1/2010) vzděláním, s ohledem na doručení rozhodnutí a vyčerpávající poučení, měl všechny podmínky k tomu, aby byl plně srozuměn se skutkovým i právním stavem odnětí a možného vrácení řidičského oprávnění. Protože žalobce má řidičské oprávnění od roku 1971, pravidelně řídil (jak to vše vyplývá z jeho evidenční karty řidiče), lze u něj důvodně předpokládat, že zná povinnosti řidiče.

[26] V souvislosti s prokázáním nevědomé nedbalosti se soud zabýval také tím, zda žalobce zachoval potřebnou míru opatrnosti. Míra opatrnosti je dána spojením objektivního a subjektivního hlediska při předvídání způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. obdobně Šámal, P. a kol. *Trestní zákoník*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 183 - 184). Žalobce však nezachoval potřebnou míru opatrnosti, protože bez racionálního důvodu vyvozoval, že má řidičské oprávnění.

[27] Soud poukazuje na ustálené judikaturní závěry, podle kterých dále posoudil námitku týkající se neznalosti zákonných pojmů. Jak vyslovil Ústavní soud v usnesení ze dne 16. 5. 2002, sp. zn. I. ÚS 699/2000: „*Ústavní soud usuzuje, že stěžovatelovo tvrzení, že jednal v dobré víře a že mu nebylo prokázáno zavinění, nelze zakládat (odvozovat) na neznalosti právní úpravy. Zde platí tradiční zásada "neznalost zákona neomlouvá" ("ignorantia legis non excusat"). Ta je zajiště v právním státě nemyslitelná bez řádného vyhlášení normativního aktu stanoveným způsobem, tj. způsobem, jenž mimo jiné každému umožňuje se s tímto normativním aktem seznámit (srov. Veverka, VI. - Boguszak, J. - Čapek, J.: *Základy teorie práva a právní filozofie*, Codex, Praha 1996, str. 24, 32)*“. Žalobce měl znát své povinnosti, a pokud tomu tak nebylo, mohl se v případě pochybností obrátit na správní orgán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, čj. 8 As 34/2012-35, www.nssoud.cz). Zdejší soud však znovu zdůrazňuje, že žalobce byl výslovně písemně poučen ve shora citovaném rozhodnutí správního orgánu I. stupně a postup vrácení ŘO mu byl předem znám.

[28] Ze shora uvedeného je zjevné, že výklad § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. podtrhuje skutečnost, že rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění má konstitutivní povahu s účinky *ex nunc*, zejména proto, že jde o samostatné řízení. I s ohledem na již vyslovené právní názory Nejvyššího správního soudu ve srovnatelných věcech zdejší soud neshledal ústavní nekonformnost citovaných ustanovení, která na věc dopadají, ani nepředložil věc Ústavnímu soudu k jejich zrušení.

[29] Vzhledem k výše uvedenému soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.

[30] Soud nepřiznal náhradu nákladů řízení úspěšnému žalovanému, protože žádné náklady řízení neúčtoval a soud žádné ze spisu nezjistil a žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v něm nebyl úspěšný (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 9. 2. 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Martina Radková v. r.
samosoudkyně